

dr Jacek Kozłowski
Instytut Psychologii U.G.
Zakład Psychologii Klinicznej i Neuropsychologii

WPROWADZENIE DO ANALIZY ZACHOWANIA (BEHAWIORALNEJ)

Kontakt: psyjk@ug.edu.pl (konsultacje: wtorki 12.00-13.00, 16.30-17.30, pok. C404)

Sylabus i materiały są dostępne na stronie internetowej: <http://www.psyjk.strony.ug.edu.pl>

Treści programowe:

1. Analiza zachowania – charakterystyka podejścia

Literatura podstawowa:

Miltenberger, R. (1997). *Behavior modification: Principles and procedures*. Pacific Grove, CA: Brooks/Cole Publishing Company.

Rozdział 1. Introduction to behavior modification (str. 1-17).

Bąbel, P., Suchowierska, M., Ostaszewski, P. (2010). *Analiza zachowania od A do Z*.

Gdańsk: GWP.

Rozdział 1. Czym jest i do czego służy analiza zachowania – wprowadzenie (str. 17-31).

Rozdział 2. Czy to prawda, że... Mity i rzeczywistość analizy zachowania (str. 32-42).

Bąbel, P., Ostaszewski, P. (red.) (2008). *Współczesna psychologia behawioralna*. Kraków:

Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Wprowadzenie do psychologii behawioralnej – Przemysław Bąbel i Paweł Ostaszewski (str. 7-21).

Rozdział 1. Filozoficzne podłoże założeń radykalnego behawioryzmu – Magdalena Świeżaczyńska i Paweł Ostaszewski (str. 23-40).

Rozdział 9. Stosowana analiza zachowania – wykorzystanie technik behawioralnych do rozwiązywania problemów społecznych – Monika Suchowierska (str. 239-252).

Literatura dodatkowa:

Hall, C. S., Lindzey, G. (1990). *Teorie osobowości*. Warszawa: PWN.

Rozdział 16. Skinnerowska teoria wzmacniania sprawczego.

2. Obserwowanie i rejestrowanie zachowań

Literatura podstawowa:

Miltenberger, R. (1997). *Behavior modification: Principles and procedures*. Pacific Grove, CA: Brooks/Cole Publishing Company.

Rozdział 2. Observing and recording behavior (str. 18-38).

3. Graficzna prezentacja danych behawioralnych. Pomiar zmian w zachowaniu. Plany badań pojedynczych przypadków

Literatura:

Miltenberger, R. (1997). *Behavior modification: Principles and procedures*. Pacific Grove, CA: Brooks/Cole Publishing Company.

Rozdział 3. Graphing behavior and measuring change (str. 39-61).

Shanghnessy, J. J., Zechmeister, E. B., Zechmeister, J. S. (2002). *Metody badawcze w psychologii*. Gdańsk: GWP.

Rozdział 9. Plany badań pojedynczych przypadków.

Literatura dodatkowa:

Bąbel, P., Ostaszewski, P. (red.) (2008). *Współczesna psychologia behawioralna*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Rozdział 2. Podstawy metodologii badań eksperymentalnej analizy zachowania – Wojciech Białaszek i Paweł Ostaszewski (str. 41-61).

4. Warunkowanie reaktywne a warunkowanie sprawcze. Wzmacnianie

Literatura podstawowa:

Miltenberger, R. (1997). *Behavior modification: Principles and procedures*. Pacific Grove, CA: Brooks/Cole Publishing Company.

Rozdział 8. Respondent conditioning (str. 137-152).

Rozdział 4. Reinforcement (str. 62-86).

Literatura dodatkowa:

Anderson, J. R. (1998). *Uczenie się i pamięć. Integracja zagadnień*. Warszawa: WSiP.

Rozdział 4. Wzmocnienia i uczenie się.

5. Wygaszanie i karanie

Literatura podstawowa:

Miltenberger, R. (1997). *Behavior modification: Principles and procedures*. Pacific Grove, CA: Brooks/Cole Publishing Company.

Rozdział 5. Extinction (str. 87-99).

Rozdział 6. Punishment (str. 100-119).

6. Kontrola bodźcowa: różnicowanie i generalizacja. Zróżnicowane wzmacnianie

Literatura podstawowa:

Miltenberger, R. (1997). *Behavior modification: Principles and procedures*. Pacific Grove, CA: Brooks/Cole Publishing Company.

Rozdział 7. Stimulus control: discrimination and generalization (str. 120-136).

Rozdział 9. Differential reinforcement (str. 153-170).

Literatura dodatkowa:

Anderson, J. R. (1998). *Uczenie się i pamięć. Integracja zagadnień*. Warszawa: WSiP.

Rozdział 3. Warunkowanie instrumentalne.

7. Kształtowanie. Podpowiadanie i przenoszenie kontroli bodźcowej

Literatura podstawowa:

Miltenberger, R. (1997). *Behavior modification: Principles and procedures*. Pacific Grove, CA: Brooks/Cole Publishing Company.

Rozdział 10. Shaping (str. 171-187).

Rozdział 11. Prompting and transfer of stimulus control (str. 188-207).

8. Łańcuchy reakcji. Rozwijanie nowych umiejętności: podstawowe procedury

Literatura podstawowa:

Miltenberger, R. (1997). *Behavior modification: Principles and procedures*. Pacific Grove, CA: Brooks/Cole Publishing Company.

Rozdział 12. Chaining (str. 208-230).

Rozdział 13. Behavioral skills training procedures (s. 231-248).

9. Rozwijanie nowych umiejętności: kontrola zdarzeń poprzedzających i generalizacja efektów

Literatura:

Miltenberger, R. (1997). *Behavior modification: Principles and procedures*. Pacific Grove, CA: Brooks/Cole Publishing Company.

Rozdział 14. Antecedent control procedures (s. 249-266).

Rozdział 15. Promoting generalization (s. 267-284).

10. Analiza funkcjonalna zachowań trudnych

Literatura:

Miltenberger, R. (1997). *Behavior modification: Principles and procedures*. Pacific Grove, CA: Brooks/Cole Publishing Company.

Rozdział 16. Understanding Problem Behaviors through Functional Assessment (s. 285-312).

Bąbel, P., Ostaszewski, P. (red.) (2008). *Współczesna psychologia behawioralna*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Rozdział 3. Ocena funkcjonalna: metody przeprowadzania analiz i wykorzystanie ich wyników w praktyce – Monika Suchowierska (str. 63-83).

11. Redukowanie zachowań trudnych: wygaszanie i procedury bazujące na zróżnicowanym wzmacnianiu

Literatura:

Miltenberger, R. (1997). *Behavior modification: Principles and procedures*. Pacific Grove, CA: Brooks/Cole Publishing Company.

Rozdział 17. Applying extinction (s. 313-334).

Rozdział 18. Differential Reinforcement to Decrease Problem Behaviors (s. 335-356).

12.Redukowanie zachowań trudnych: kontrola zdarzeń poprzedzających i karanie

Literatura:

Miltenberger, R. (1997). *Behavior modification: Principles and procedures*. Pacific Grove, CA: Brooks/Cole Publishing Company.

Rozdział 19. Antecedent Manipulations to Decrease Problem Behaviors (s. 357-372).

Rozdział 20. Using Punishment: Time-Out and Response Cost (s. 373-392).

13.Redukowanie trudnych zachowań: karanie (c.d.) i generalizacja efektów

Literatura:

Miltenberger, R. (1997). *Behavior modification: Principles and procedures*. Pacific Grove, CA: Brooks/Cole Publishing Company.

Rozdział 21. Other Punishment Procedures and the Ethics of Using Punishment (s. 393-411).

Rozdział 22. Promoting Generalized Reductions in Problem Behaviors (s. 412-424).